

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek. anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvömá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A mostani fiatal gazdavidág.

ost hagyta el a sajtót a keszthelyi m. kir. gazd. tanintézet 1887-iki évkönyve.

E mű, a sok érdekes és tanul-
 ságos anyagon kívül oly dolgok-
 kal is megismertet bennünket,
 melyek szomorú világot vetnek a fejlődő gazda-
 világot sarjadékaira; szomoruan illusztrálják azt,
 hogy bár a gazdasági pályára lépők száma évről
 évre nő, a minőség azonban legkevésbé sem ki-
 elégtető. De idézzük a jeles munka szavait szó-
 szerint: „... éppen nem lehet megelégedni azzal,
 hogy a „kitünő“ és „jeles“ osztályzatok csak
 27,5%, a „jó“ osztályzatok pedig 36%-al szere-
 pelnek, a többi pedig annyira silány osztályzat,
 hogy a kiélegetőt érdemtelken kívül 30% bukás
 nélkül nem volt képes a tanévet befejezni“ —
 így szól az évkönyv szerkesztője.

Ezen feltűnő jelenség okát az képezi, hogy
 az ifjak 6 osztállyal lépnek a gazdasági pályára,
 továbbá az u. n. kereskedelmi akadémiát végzet-
 tek is jogosítva vannak arra, hogy a gazd. tan-
 intézetbe beléphessenek; már pedig ezen alap-
 képzéssel rendelkezők „kevés kivétellel még
 éretlenek komoly szaktanulmányokra, de külön-
 sen a mezőgazdasági szakképzésre“.

Mezőgazdaságunk felvirágzását csak oly le-
 endő gazdától várhatjuk, folytatja tovább az író,
 kik a természettudományok terén alapos ismere-
 tekkel s minél sokoldalubb képzettséggel bírnak.
 És ez tökéletesen igaz. Igaz azért is, mert
 oly ifjkorban lépnek a fiatal emberek a gazda-
 sági pályára, amely korban valóban éretlenek
 arra, hogy a pályaválasztás horderejét kellőleg
 mérlegelni képesek volnának.

A gazdatiszti élet felületes és egyoldalú ismerete,
 az a rövid 3 évi tanfolyam, mind oly tényezők,
 melyek hatással vannak arra, hogy a fiatal embert
 a gazdasági intézetbe csábítsák. Ismerek fiatal embereket,
 kik csak azért léptek a gazdai pályára, mert 3 év mulva
 kenyeret reméltek ott szerezni. Ismerek fiatal embereket,
 kiknek a gazdatiszti pályán szükségessé váló lovaglás,
 napszámolás és menyecskeké feletti felügyelet
 esiklandós érzete adta meg az impulzust a gazdatiszti
 pályára való lépésre. Ismerek olyanokat, akik csak
 azért léptek ide, mert más-hová már fel nem vették
 volna őket. Ismerek olyanokat is, akik megunták a
 pudli mellett való ácsorgást vagy ismételt elbuktatások
 s az érettségi vizsgálatról történt többszörös visszautasítás
 miatt, más pályára nem léphetvén, elmentek Keszthely,
 Debrecen, Kassa, Kolozsmonostor vagy Óvár-ra. De vajmi
 keveset ismerek olyanokat, akiket csupán az igazi
 rokonszenv, az igazi őszinte vonzalom vezérelt volna
 e pályára. Ez alapon tökéletesen igaz az, hogy a „nagy-
 közön-ségben még mindig fenn áll azon balhiedelem,
 hogy a mezőgazdaságot tudományos pályának
 nem tartván, az, aki már tanulni nem képes, aki
 dolgozni nem akar, gazdának még mindig meg-
 felelőnek gondoltatik.“

Lehet-e csodálni, hogy a munka és tevé-
 kenységben felnőtt és megöszült öreg praktikus
 gazdatisztek némelyike ellenszenvvel viseltetik az
 intézetekből kikerülő nyegle, üresfejű és dolog-
 talan fiatalság irányában (tisztelet a kivételnek)?
 Valóban nem!!

Lehet-e csodálni, mikor az öreg kasznár azt
 mondja, hogy inkább dolgozik maga, végzi az
 irodai munkát éjjel és jár a gazdaság után nap-
 pal, csak vigyék mellőle azt a naplopót, aki nem
 segédelmére, hanem bosszúságára van mellette?

De nem-e nagyit ez az öreg kasznár, nem-e
 ellenszenv beszél a fiatal emberre belőle, vizsgál-
 juk a nap eseményeit tüzetesen.

Az ifiúr, a kinek hivatalos címe irnok volna,
 segédtiszt címen hivatja magát.

Az ökrök hajnali etetéséhez felkel 7 órakor
 s álmos szemmel ásitozva kibotorkál az istállóba,
 mikor már minden rendben van. Majd eljön a
 früstök idő, tehát früstökölni megy. Ezután meg
 öltözködni kell, amit egy kis csibukozás szokott
 követni. Végre úgy 9 óra tájban ki is néz a gaz-
 daságba, ahol történetesen lucernát kaszálnak.

Tipog-tapog a mesgye szélén, de be nem mer
 menni, ugyan miért? Bizonyára sajnálja a füvet
 taposni! Dehogy; lakkeipőt huzott és sárga ka-
 máslit Már ezt csakugyan kár volna be-
 harmatozni. Vissza fordul tehát, mert a bagaria
 eszimat lábai nem állják, a kamáslit pedig saj-
 nálja.

Bebotlik végre a takarmánykészítő kama-
 rába, hol ásitozásával képes volna a szecskavá-
 gót egy maga elhajtani, ami nem csekély mulat-
 ságot okoz a cselédségnek.

De végre eljön az ebéd ideje. Ebéd után
 pihenni kell még az ökörnek is. Lefekszik tehát,
 de oh fátum el talált aludni késő estig. Most
 azután kerül az „öreg“ szemeit, azt gondolván,
 hogy jó lesz retirálni, mert a szemrehányást és
 figyelmeztetést hallgatni nem kellemes.

Ezalatt az idő alatt pedig, míg a fiatal ur
 aludt, a magtárban triöröztek, pácoltak, a másik
 csoport künn vetett, odább tengerít szedtek, szó-
 val legalább 5—6-féle munkát végeztek és a mi
 ifjú gazdánk, aki most jött ki az intézetből —
 alszik.

Az irodába be sem ereszti a főnöke, mert
 hiszen nem lehet rábizni egy egyszerű napszám-
 kimutatás készítését, a piszkos, peccés és va-
 karással telt firka pedig bosszantja, tehát elké-
 szíti maga.

Ha jön aztán az este — vagy hisz erre
 nincs is szükség — szökik a faluba, hol min-
 dég akad a lebuiban valami cimpora s isznak
 mint a kefekötő, természetesen hitelre, mert az
 ilyen mákvirágoknak adósság nélkül existálni
 nem lehet.

Vagy ha a vasárnap elérkezik, akkor ott
 hagyja a gazdaságot reggel, feléje sem néz egész
 nap. Valahol csak akad egy kis ebéd, pláne ha
 lányos ház is van közelében. Mert dícséretükre
 legyen mondván, az ilyen ifuraknak, mulatni jól
 tudnak, kitünően táncolnak, az ivásban pedig
 excellálnak. S a mamák — tisztelet a kivételnek
 — oly szépen mosolyognak a pityókos udvarlóra,
 hogy az ember szíve szinte megesis rajtuk.

Végre hétfőn reggel valami jámbor napszám-
 os hathatós közreműködésével haza jön az urfi
 és alszik estig. Kedden azután megint kerül a
 kasznár ur szemét és ez így megy tovább mind-
 addig, míg az inspektor urnak tudomására nem
 jön a dolog.

Ez nagy képpel megint az ifjút, aki ő neki
 kegyeltje s komolyan szemére hányja a kasznár
 urnak, hogy nem tud a fiatal emberrel banni,
 mert hát a szoktatást szépen lassacskán kell kez-
 deni, majd megváltozik minden. De biz a jóslat
 nem teljesül be, mert igaz az a közmondás, hogy:
 „A mely kutyát bottal üznek a nyul után, nem
 fog az nyulat.“ Áthelyezik végre az ország más-
 sik részében levő uradalomba az ipszét, hol a
 legelső dolga intriguákat létesíteni főnöke ellen,
 ki azután egyenesen a gróf előtt festi le az ifjút,
 végre is elcsappják.

Csodálkozhatunk-e tehát az öreg tiszteken,
 ha azt mondják, hogy nem kell nekik végzett
 fiatal ember? Valóban nem. Ismerek egy öreg
 tisztartót, azt ki mondta, hogy volt neki már
 vagy 25 segédje, de ebből 5-nél többet nem te-
 kinthetett olyannak, aki komoly hivatásból lett
 gazdává. A többiből lett volna igen jó verklis,
 közszerűs, de életre való gazda nem lesz soha.

Csodálkozhatunk-e azon, hogy a gazdatiszt-
 ság tekintélye csökken; csodálhatjuk-e azt, hogy a
 földesurak szükséges rossznak tekintik a gazda-
 tisztet, mert utóvégre az itt fotografirozott elemek-
 ből végre is tisztelek lesznek, kiknél a komoly
 munka a legutolsó, mely után, már csak az van
 hátra, hogy a birtokot bérbe adják s azzal egy-
 idejűleg őket is szének eresszék.

Nem csodálhatjuk valóban, mert a mai fiatal-
 ság könnyelműsége megbotránkozató (tisztelet a
 kivételeknek).

A szülők elkényeztetik gyermekeiket. Nem
 ismertetik meg velők az élet komoly oldalát.
 Örökös dédelgetéssel kiölik belőlük a küzdelem
 fogalmát s így vakandok utakon iparkodnak emel-
 kedni, ami rendesen bukással végződik.

Nem szeretnek dolgozni, nem tudják meg-
 becsülni a fiatal, a munkára és tevékenységre
 alkotott ifjú életet; szóval a könnyelműség, a
 röstség s a henyeség a domináló náluk.

Ha azután olykor-olykor komoly perecik is
 akadnak, a látszatot, a szédelgést öltik magukra
 s amit megtenni elmulasztott az ész és a kéz,
 azt iparkodik pótolni a száj; szóval így keletke-
 zik a felületesség, a látszat, mely ha ideig-óráig
 kiségit is, nagyon megbizhatatlan támasz a jö-
 vőben.

De ha a kép sötét is, van kivétel, mely
 vigasztaló; ezen vigasztaló kivétel eredetére ha
 vissza megyünk, azt mondja a keszthelyi év-
 könyv hogy: „Másként áll a dolog azokkal, kik
 a real iskola vagy gymnasium teljes tanfolyamát
 bevégezték, és akiket a legtöbb esetben valódi hi-
 vatás vezérel a gazd. tanintézetekbe; ezek képe-
 zik rendszerint a hallgatóság díszét, ezek közt
 rendszerint igen ritka a rossz tanuló, úgy, hogy
 az előmenetel, szorgalom és magaviselet tekinte-
 tében ezekből kerül ki a legtöbb kitünő és jeles
 fiatal gazda.“

Tanulság: ne pályatévésztsédből, hanem pályá-
 választásból készüljön gazdának, aki ember akar
 lenni a talpán.

Tiszaparti gazda.

A nyersárú-csarnok tervéhez.

Eddig csak sablonszerű, csupán a címzett-
 nek szóló kereskedelmi levelet írtam, de becses
 lapja 17-ik számában közölt azon cikk: „Az ön-
 segély elve praxisban“ most arra késztet, a ne-
 vezett cikk feletti reflexiómmal a nyilvánosság
 elé lépni, természetesen, ha tisztelt szerkesztő ur
 soraimnak becses lapjában helyet adni szives-
 kednék.

Egy tekintetben egyetérték nevezett cikk
 szerzőjével, még pedig, hogy manap oly nagyon
 divattá vált, az iparosok boldogításával foglalkozni
 és hogy az ilyen agitációk nagyobbra hivatlan,
 csakis saját hasznukat leső személyek által fogat-
 nosítottatnak, amely kategóriába azon két vándor-
 apostolt is sorozom, aki néhány nap előtt
 városunkat is szerencsételté, aranyhegyeket igér-
 vén, tényleg azonban az alapszabályok 9. és 11.
 §. alapján reménylendő tiszta nyereségre speku-
 láltak. Hogy iparosaink részvétele csak igen cse-
 kély volt, örvendetes bizonyítéka annak, hogy
 helyesen méltányolták az adott ígéreteket és az
 a kevés, aki a 60 krnyi beiratási díjat lefizette,
 egyrészt elhamarkodásból tette, másrészt oly ki-
 vánságok teljesítése reményében, a melyek nem
 fognak teljesíteni, mert egyszerűen nem telje-
 sithetők, legkevésbé azonban ama reményben,
 hogy itt áruaktár létesülend, ahol szükségletüket
 olcsó áron fedezendik.

De az említett cikk egyéb érveléseit hatá-
 rozottan ellenezem. Azon terv, mely szerint ipa-
 rosaink testületileg egyesüljenek, hogy csakis
 önmaguk segélyével, önmaguk által vezetve, áru-
 aktárt alapítsanak, ahol a vasat, fát, bört és a szó-
 vetet olcsóbban beszerezhetik, mint a kereskedő-
 nél, örökké terv fog maradni, amely hangzatos
 frázisok segélyével szépen tetszik, de a melynek
 megvalósulásához még egyéb csekélységek is
 szükségesek és pedig: *szakértelem, tapasztalat,
 pénz, hitel* és még sok egyéb, azért is azon
 részvét, melylyel cikkiró ur a kereskedők veszé-
 lyeztetett érdekeit kíséri, nagyon is korai.

Hogy egy ilyen vállalat a legesekélyebb igé-
 nyeknek is megfelelőhessen, okvetlenül szükséges,
 hogy legalább 50,000 frtnyi készpénz és 20,000
 frtnyi hitel felett rendelkezék. Ez az első aka-
 dály. De feltéve, hogy ezen akadály elhárított,
 a dusan felszerelt exotikus áruaktár berendezte-
 tett és az új vállalat áldásdus működését meg-
 kezdette, akkor jönne a másodig nagy akadály,
 mert az illetők már az első napokban meggyő-
 ződnének annak igazságáról, miszerint senki ne
 fogjon olyan dologhoz, amit nem ért, az illuzió
 elillanna és helyébe arra a tudatra ébrednének
 fel, hogy torzszülötten ajándékozták meg a vilá-
 got. Életképessége e vállalatnak nem lehet, mert

a kereskedővel versenytérre nem léphet és így ezek a kereskedők tovább is zsebre dugják majd a nagy hasznukat.

Különbön megengedhető talán ama szerény kérdésem, mire valók tulajdonképp a kereskedők? Miért állítanak pénzük, hitelük igénybevételével gazdagon felszerelt áruraktárakat, miért fizetik a magas adókat? Talán a t. c. közönség kényelmére? Dehogy, a kereskedők pénzt akarnak szerezni, sok pénzt (hogy eme igyekvésük tulságos ne legyen, arról már gondoskodik a konkurrencia). Miért dolgozik az ügyvéd, hivatalnok, mérnök, orvos stb.? Talán pusztá hazafui kötelességteljesítésből s nem a pénz miatt?

Az imént körülírt vállalat alapítása — s ezt különösen hangsúlyozni akarom — nem volna hazafias tett, sőt éppen ennek ellenkezője, mert egyet, melynek jellegéje következőképp hangzik: „Hasznát csak önmagának, polgártársainak semmit” hazafiasnak nem nevezhető. Magától értődik, hogy a kereskedők az ilyen hadizenetet csöndesen fel nem vennék, hanem küzdenének ellene erélyesen s mindenestre élesebb fegyverekkel s aztán mit értek el? Azt, hogy a vizsaly magvát hintették a békésen egymással és egymás által élő polgárok közé. Hiszen a kereskedő is az iparosok vevői közé tartozik, sőt ott első sorban szerepel, mert alig hiszem, hogy létezne olyan iparos helyben, akinek kereskedőnként követelése, vagy legalább régi követelése ne volna, mert a kereskedő legjobban tudja, mi az iparos baja, tudniillik, ha véres verejtékekkel, keservesen szerzett munkabérével adósa maradnak és drága idejét elfeésérel azzal, hogy akárhányszor eredménytelenül kell pénze után járnia, ami által a becsületes iparos nem jöhet abba a helyzetbe, hogy kötelezettségeinek hitelező kereskedőjével szemben elget tegyen.

A kereskedők legjobban tudják, mivel mozgatható elő az iparos jóléte, mert folytonos érintkezésben állnak vele, meghallgatják jogos panaszait és méltányolhatják is. Nincs annak szüksége fogasztási vagy önszegélyező egyletekre, hanem az ő életkérdése a munka. Városunk iparosokkal rendelkezik elegendő számban is, minőségben is egyaránt, melyek szepet tudnak teremteni, ha ugyan ügyességüket próbára akarjuk tenni, ami azonban, sajnos (tisztelt a kivételeknek) nem igen gyakran történik, mert a Budapestről, Bécsből importált tárgyak jobban izlenek.

Hazánk már rég érzi, hogy főtörekvése kell hogy legyen iparállammá fejlődni, azért is nagyiparunkat legmesszebbre menő kedvezményekkel támogatják, de a kormány minden kedvezményei nem értenek sokat, ha a kereskedők nem tekintenek hazafias kötelességüknek, a honi gyártmányt a közönség között terjeszteni és csakis a kereskedők eme hazafias kötelességérzetének köszönhető, hogy a magyar ipar rövid tíz év alatt oly mértékben emelkedett.

A kereskedővilág tehát legalább is megérdemli, hogy kevesebb lenézéssel tekintessék, de a kereskedők az is, hogy ama szerény hasznóért, mely a munkálkodásával megszerez, ne irigyeljessék.

Valamint a kereskedelem hazafias kötelessége a honi nagyipar fejlesztője és közvetítője lenni, ép úgy a nagyközönségben nem hiányzó hazafias szellem követeli a kisiparos érdekeit támogatni, azt nagygyá nevelni. Iparosainknak tehát csak arra van szüksége, hogy a nagyközönség értük érdeklődjék, őket protegálja és amit helyben ép oly jól kaphat, ne szerezzé be máshonnan.

Zombor, 1888. március 4-én.

Raichl János.

Hírek.

Kinevezés. A király Öfelsége Dalmay Kálmán, helybeli k. ir. adófélügyelői számvizsgáló mint volt főhadnagyot, a m. kir. houvészéghoz szolgálaton kívüli viszonyú főhadnagygyá nevezte ki.

Adományozás. Öfelsége a király az uj-kéri r. kath. egyházközségnek iskolaépítkezési célokra 100 frtot adományozott magánpénztárából.

Szabadkán országgyűlési képviselővé kétszáznyolcvanegy szótöbbséggel dr. Antunovits József városi főorvos választott meg.

Meghívás. A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat vasárnap, folyó évi március hó 11-ik napján reggeli 9 órákor a megyei székház I. emeleti kistermében, az alapszabályok 23. §-a értelmében felolvasással kapcsolatos rendes évi közgyűlést tartand, melyre a társulat tagjait ezennel tisztelettel meghívom. A közgyűlés tárgyai: I. 1. Titkári jelentés az elmúlt évről. 2. Az 1887-ik évi számadások és az azokra vonatkozó számvizsgálati jelentés bemutatása, egy felmentvény iránti határozat meghozatala. 3. Az 1888-ik évi előirányzat megállapítása. 4. A számvizsgáló bizottság megválasztása. 5. Folyó ügyek és netáni indítványok tárgyalása. II. Felolvasásra bejelentvük: 1. A szerb vajdaság felállításának megkísérlése a múlt században: Thim Józseftől. 2. Vidékünk a rómaiak korában: Dudás Gyulától. I-ső és II-ik közlemény. Kelt Zomborban, 1888. évi március hó 3-án. Schmausz Endre, a vm. történelmi társulat elnöke.

Nőegyleti választmányi ülés. A zombori jótékony magyar nőegylet, március 4-én választmányi

ülést tartott, melyen résztvettek: Esztergamy Borbála elnök, Paresetich Fanni alelnök, dr. Margalits Ede titkár, Szemző Gyuláné, Vojnics Berta, Kórics Eszter, Gräff Nikázné, Tunner Mária, Husvéth Istvánné választmányi tagok. Elnök jelenti, hogy Trischler Emma, Heindlhofer Borbála, Hoffmann Mária, Buday Mária 1887. december hó 31-én az egyletből kilétek; ellenben Kirchner Karolina, Aut Györgyné, Kalapsza Paulina, Donoszlovics Eleonora, Halm Ervinné, Enyedi Eugenia, Rudits Ella, Spitzer Julianna urnók, 1888. január 1-ével az egylet tagjainak sorába belétek. Dr. Margalits Ede titkár bejelenti, hogy a számvizsgáló bizottság u. m. Dömötör Pálné, Kohut Henrikné és az egyleti titkár, az egylet számadásait rendben találták. Az egylet jótékony célra 1200 forintot áldozott a lefolyt évben; a szegényalap 9409 frt 52 kr. az óvodáalap 7946 frt 47 kr, mely a felállított óvodára fordított, ezen kívül a zárda kápolnájára 100 frt gyűjtött, mely rendelkezésére fordított és pedig 80 frt a diszes ablakra, 20 frt a kápolna kifestésére. A jótékony célú táncmulatság 191 frt tiszta jövedelmet hozott. Az iskolaszék határozata, mely szerint a jótékony nőegylet azon kérése, hogy 25—30 szegény gyermek az óvodába díjtalanul felvétsék, elutasított, felolvasatván, határozatba ment, hogy azon esetre, ha az egyházközség is hasonló mostoha elbánásban részesítene az egylet kérését, az úgy az egyházi főhatósághoz fog felelőztetni, mert a jótékony nőegylet nem azt kéri, hogy 30 olyan gyermeknek elengedjék a havi 1 forintnyi díj akik máris az óvodába járnak, mi a költség tervben évi 360 frt hiányt idézne elő, hanem 30 szegény gyermeknek ezentuli díjtalan felvételét, akik oda még nem járnak. Ez az iskolaszék költségvetésében semmi változást nem idézne elő, és annál méltányosabb, mert ezen szegények számára az óvodában bőségesen van hely. Az egylet, mely az óvodára 8000 forintot felül költött, semmi módon nem nyugodhatik meg abban, hogy a szegények, akiknek érdekében a jótékony egylet működik, a kiknek javára éveken át gyűjtötte krajcárként a fentnevezett nagy összeget, az óvodából teljesen kirekesztessék. A takarékpénztár igazgatósága páratlan nagyelkészséggel a jövő karácsonyfára, szegény gyermekek felruházására, ismét 150 forintot volt kegyes az egyletnek ajándékozni: határozatba ment, hogy az egylet a takarékpénztár érdemes igazgatójának, Barthal József urnak, jegyzőkönyvi köszönését fogja a közgyűlésben kifejezni. A közgyűlés napjaul március 11-ike állapított meg. — Végül több szegénynek fűtőre, ruházatra, élelemre, stb. kisebb összegek szavaztattak meg.

Zárszámadási kimutatása a zombori jótékony magyar nőegylet pénztárának 1887. évi január hó 1-től, december 31-ig. Bevétele: Pénztári maradvány 1886. évről 110 frt 64 kr. Tagok évi befizetése 606 frt. A zombori takarékpénztár adománya 180 frt. Zombori takarékpénztárból visszavett tőke 500 frt, ennek kamatja 6 frt 60 kr. Különbféle adományok 181 frt 15 kr. Összes bevétel 1584 frt 39 kr. Összes kiadás 1558 frt 59 kr. Maradvány készpénzben 25 frt 80 kr. Elhez: A helybeli takarékpénztárban elhelyezett tőke 8907 frt 77 kr. Ennek kamatja 1887. évben 465 frt 95 kr. Magyar orsz. vöröskereszt-egyleti 2 sorsjegy 10 frt. Zombori jótékony magyar nőegylet vagyona 1887. év végével 9409 frt 52 kr. Kiszdó óvodái alap: Zombori takarékpénztárban elhelyezett tőke 7756 frt 13 kr. Ezen tőke utáni 1887. évi január hó 1-től, 1887. évi június hó 30-ig kamat 190 frt 34 kr. Összes bevétel 7946 frt 47 kr. Összes kiadás 7940 frt 51 kr. Maradvány készpénzben 5 frt 96 kr. Kiadás: Segélyezések: Egyszer mindenkorra 67 frt. Egész évi 602 frt 50 kr. Temetkezési 4 frt. Iskolai könyvekre 5 frt. Karácsonkor iskolás szegény gyermekek felruházására 457 frt 59 kr. Nyomatványokért 2 frt 50 kr. Zombori takarékpénztárban elhelyezett tőke 380 frt. Egyleti szolgánó bére 40 frt. Összes kiadás 1558 frt 59 kr. Róm. kath. egyházközségnek elhelyezett alapítvány 7000 frt. Kiszdó óvodai helyiségek felszerelése és butorzására 522 frt 76 kr. Kiszdó óvodai nyári csarnok és kerítés felépítésére 417 frt 75 kr. Összes kiadás 7940 frt 51 kr. Zomborban, 1887. évi december hó 31-én. Esztergamy Károly s. k., egyleti pénztárnok. A megvizsgált főkönyv rovatai szerint készült eme zárszámadási kimutatás helyesnek találtatott. Kelt Zomborban, 1888. évi február hó 22-én. Dömötör Pálné s. k., Kohut Henrikné s. k. Dr. Margalits Ede s. k., a közgyűlés által kiküldött számvizsgáló bizottság.

Athelyezés. Diószeghy Mihály, helybeli honvéd főhadnagy, Lugosra helyeztetett át. A társadalmi életben is kedves család, távozta alkalmából barátainak s ismerőseinek szíve Istent hozzádot mond; mit a zomboriak őszintén viszonzoznak.

Feketehegyről Németh András, a 17-ik számban megrótt polgártárs, kinyilvánítja, hogy ő nem ellensége az óvodának, mert ő ellene sohasem dolgozott.

Gyászhir. Fajdalomtól megtört szívvel tudatjuk rokonaink-, barátaink- és ismerőseinkkel, hogy szeretett anyánk, nagyanyánk, nővér és napánk öz. Maximovits Vazulné szül. Konyovits Lujza f. évi március hó 4-én esti 8 órákor, hosszas és nehéz szenvedés után, életének 70-ik évében, jobblétre szenderült. A megboldogultnak hült tetemei f. évi március hó 6-án d. u. 4 órákor fogtak a szt. Györgyhöz címzett templomban beszenteltetni és azután a gör. kel. nagytemetőben örök nyugalomra tétetni. Zomborban, 1888. évi március hó 5-én. Béke lebegjen hamvai felett! Konyovits Jusztin, öcsése, Maximovits Vazul, Mileta, Miklós, István, Boszilyka, György, Branko, Julia, unokái. Dr. Maximovits Miklós, Maximovits Mladen, Maximovits Szilárd, fia. Öz. Maximovits Györgyné szül. Lallosevits Olga, Maximovits Miklós szül. ns. Milinovits Mária, Maximovits Mladenné szül. Joanovits Mária, Maximovits Szilárdné szül. Ruzsits Antónia, menyei.

Névváltoztatás. Schandlbauer József zombori illetőségű, budapesti lakos, vezetéknevét „Sándor”-ra magyarosította.

Betiltott választás. Városi tanácsunk a betegsegélyező egyletnek vasárnapra kitűzött orvosválasztását formahibák miatt, betiltotta.

Halálozás. Löwy Sámuel, okleveles elemi tanító, folyó hó 4-én Zomborban hosszas szenvedés után meghalt. A megboldogult a zombori izr. elemi iskolában éveken át mint tanító működött. Ezen idő alatt, valamint később is — tíres óráiban — a francia nyelvben és a kereskedelmi tantárgyakból adott oktatást. Béke poraira!

Köszönet nyilvánítás. Alulírott elnökség kötelességének tartja a f. évi február hó 25-én egyletünk pénztára javára tartott hangverseny sikerének előmozdítására fordított gond és rendezésért a t. rendezőségnek, különösen minden egyes t. közreműködőnek az estély fényének és valóban szép eredményének emelésére tett odadó szíves fáradozásért és a számos vidékbeli föllülfizetőknek ez uton is legmélyebb köszönetét nyilvánítani. Topolya, 1888. március hó 2-án. Az izr. jótékony nőegylet elnöksége.

Titelen Grötzbach Károly nagyvendéglős, márc. 1-én meghalt. A megboldogult fiatal korában beutazta Törökországot, Afrikát és Ázsiát, és az ötvenes években, Zomborban Staudachernek főpincéje volt; tehát sokan fognak még városunkban rá emlékezni.

Csöd. Stern Mátvás ellen esőbiztos Dalmay Pál, tömegvendok Henneberg Sándor ápr. 24. Zombor.

Veres Sándor. A szabadkai színtársulat szép hangu baritonistája, ki kezdő korában mint a népszínház tagja is méltó figyelmet keltett, e napokban írta alá azt a szerződést, mely őt és nejét több évre Mohácsi Sarolta moszkvai dalszarnokához köti.

Egyházközségi közgyűlés lesz e hó 11-én a városláza nagytermében. A programot pénteken közöljük.

Főútvások voltak vasárnap éjjel s így a hétfői hajnali felmenő vonat egész déli 1/2-ig Militicsnél vesgett; a reggeli 8 órákor ide érendő vonat pedig déli egy órákor érkezett meg.

Közügylést tart a bácsi tiszaí ármentesítő társulat március hó 10-én Zentán d. e. 9 órákor. Tárgyak: 1.—3. Jegyzőkönyvek felolvasása. 4. Az 1888. évre szóló költségvetési előirányzat újból való megállapítása. 5. A ferenc-esatornai töltés magasbitását tárgyzó intézkedésekről jelentés. 6. Igazgatómérnöki jelentés a „Csikér” levezetése, illetve a „Csikér” szabályozó társulat megalkotása tárgyában. 7. Bizottsági jelentés az 1887. évről szóló számadások felülvizsgálása tárgyában és ezen számadások jóváhagyása. 8. Ó-Becse elüljárói által beküldött indítvány tárgyalása. 9. Varga János petrovoszellói lakos 30 frtnyi felügyelési díj utalványozása iránti kérvényének tárgyalása. 10. Pénztárnoki jelentés a pénztár állapotáról. 11. Elnöki és tisztai jelentések és netaláni indítványok tárgyalása. Ó-Kanisán, 1888. február 25. Tóth József, társ. elnök. — A közgyűlést 9-én d. u. 3-kor választmányi ülés előzi meg.

Gyártelep. Ó-Becse községe az ott építendő gyártelep számára 2 hold területet és 200,000 drb tégelát adományozott. Eljének az indítványozók!

A szabadkai „Thalia” színösszevetkezet rossz napok járnak. Ugyanis a társulat rossz gazdálkodás és adósságok következtében a tönkretjűtés szélén áll.

Kéménytűz volt vasárnap este az iskola-utcai Csarsch-féle házban. A tűzet sikerült idejekorán eloltani.

Felakasztotta magát vasárnap reggel Tomassits Mária, 80 éven felüli életunt özvegyasszony.

Halálozás. Helmann József, helybeli köztisztviselőben álló polgár, a múlt héten Budapesten a lipót-mezei tébolydában elhunyt.

Az ó-morovicai polgári olvasókör március 15-ikének 40. évfordulóját az eddigieknél fényesebben szándékozik megünnepelni.

Zentáról írják: Városunk közgyűlése február hó 26-án határozott Zenta városnak önálló törvényhatósági joggal leendő felruházása tárgyában. A kérdés, melyhez pártolólóg Zsarkó Antal, Mikosevits József és Kohn Sámuel képviselők, ellenzöleg Kozics István képviselő szölk, hat ellenzéki szavazat ellenében majdnem egyhangulag lón elfogadva. A folyamodvány elkészítésére és illetékes helyen leendő benyújtására bizottság küldetett ki. — Ugyanezen közgyűlés minden nemes ügyhöz méltó egyetértéssel, egyhangulag határozta el, hogy eddig két osztállyal bíró polgári leányiskolánk négy osztállyá szerveztessék ki. E határozat következtében a jövő iskolaévben már megnyílik a harmadik osztály. — Gombos Gábor polgármester beadta lemondását s így most azon nehéz kérdéssel állunk szemben, ki lesz Zenta város polgármestere? A lemondás legközelebb fog a közgyűlés elé kerülni. Hogy ki lesz a polgármester, oly kérdés, mire feleletet még csak a sejtlemen sem adhat. Gombos urat a város jobbainak halás elismerése kíséri a magánéletbe, honnan mintegy hatévvel ezelőtt lépett azon tövises pályára, minek neve: zentai polgármesterség. Adná az Eg és e város jó szerencséje, hogy az említett hat év alatt szép haladásnak indult városunk kára nélkül esnénk át a polgármesterválaszon! Nem sokára talán többet.

Műkedvelői előadás. Topolyán, az állandó műkedvelő társulat által 1888. évi március hó 5-én, vagyis hétfőn a kaszinó helyiségében felállított saját színpadán adatott: „A jó madár” vagy adj a tótnak 3 felvonásban. Irta Szigeti József. Személyek: Hubonyák, földbirtokos — Honig Zsigmond ur. Hubonyákné, neje — Fischer Ilonka k. a. Lina, leányuk — Boskó Zsni k. a. Szirtei, fiatal ügyvéd — idb. Sulyok János ur. Vavranecz — Komlósi Ármun ur. Gyuri, inas — Jordán Béla ur. Boreca — Dömötör Ilonka k. a. Kertész — Szauerborn János ur. Icig zsidó — Bolváry Géza ur. János, kocsis — Márton Imre ur. Történik Hubonyák mezei lakásán. Ezt követi: 1888. évi március hó 6-án vagyis kedden közkívánatra „A csapodár” vigjáték 3 felvonásban, írta Sardou Viktor, fordították Bereik Árpád és Fésüs György. Személyek: Champignac — Jordán Béla ur. Constance — Boskó Zsni k. a. Camilla — Dömötör Ilonka k. a. Riverol — Honig Zsigmond ur. Fridolin — Komlósi Ármun ur. Josselin — Szauerborn János ur. Komornik — Bódy György ur. Történik Champignac falusi jószágán. Melunben. A tiszta jövedelem a kaszinói könyvtár gyarapítására fog fordítani.

Több község is birtokos a múlt évben akkor fordult hozzám az iskola tenyészetében levő malacok vétele végett, midőn azokat már legnagyobb részben eladtam. Hogy ezen eset ne ismétlődhessek s hogy ezen gondörözörü mangalica nyájból jutányosan és idejekorán szerezhessem magnak való állatokat mindenki, felkérem az érdeklődő t. gazdaközönséget, hogy azon kívánalmat, hogy hány darab kan és hány darab koca malacot óhajt beszerezni, alulírott március 15-ig tudatni sziveskedjék. Az állatok 4—5 hónapos korukban lesznek átveendő, áruk 5—6—7 frtnál nagyobb nem lesz. Szobonya Bertalan, igazgató.

Bajáról írják: Az országos vörös-kereszt egy-let bajai választmánya február hó 26-án tartott alakuló és tisztújító ülésén Paresetich Félix urat Ujvidék és Baja városok főispánját választotta meg egyhangu lelkesedéssel elnökévé. — Az országos vörös-kereszt egy-let bajai választmánya az ottani főkegyeletnek február 26-án tartott rendes évi közgyűlésén lefolyt évi működéséről számot adván, megnyugtató előtejesztéseket tett azon előintézkedésekről, melyeket háboru esetén egy, 100 sebesült vagy beteg harcos ápolására megnyitandó egyleti kórház berendezése tárgyában fogantatott.

Városunk közegészségügye február hónapban.

A múlt február hónap közegészségügyi állapota, viszonyítva az előző január és a múlt évi megfelelő február hónapokkal, kedvező volt, mind az előfordult halálozások száma, mind pedig a szövőnyosan fellépett ragályos betegségek tekintetében. Meghalt ugyanis az előző január hónapban 79, a múlt évi február hónapban 89, míg a múlt hónapban 12. A ragályos betegségeket illetően a múlt évi februárban 12, az előző januárban 10, e hónapban pedig csak 5 himlőbeni haláleset fordult elő.

Az uralkodó kórmintó a légző szervek heveny és idült bántalmaiban nyilvánult.

Az iskolába járó gyermekek egészségi állapota szintén kedvező volt, összesen 80 könnyebb megbetegedési eset fordult elő.

Orvosrendőri szempontból az élelmiszereket folytonosan ellenőriztem, de romlott vagy az egészségre ártalmas elemeket nem találtam, panasz sem merült fel.

A fennálló 6 kéjtelep szabályrendeletileg hetenként kétszer lett megvizsgálva 14 átlagos számú kéjnével, kik közül némi betegség miatt 1 lett kórházba helyezve.

Az állatok egészségügye kedvező volt, közöttük sem járványos, sem ragályos betegség nem fordult elő.

Orvosrendőri boncolat nem fordult elő. Orvostörvényeségi egy esetben, vétkes gondatlanságból elkövetett emberölés esetében.

Meghalt összesen 71 és pedig 33 finemű, 38 nőnemű. Korra nézve: 0—1 évig 19; 1—5: 10; 5—20: 7; 20—30: 5; 30—40: 3; 40—60: 9; 60—80: 15; 80 éven túl 3.

Korra nézve: veleszületett gyengeség: 11; göresök: 5; gyermekszály: 3; tüdőlob: 4; tüdőgümőkór: 12; himlő: 5; roneselő toroklob: 1; torokgyík: 1; hökhurut: 4; gyermekági láz: 1; gutaütés: 1; aggkór: 14; vízkór: 1; egyéb halálokok: 7; erőszakos halál: 1.

Nem gyógykezeltetett: 7 éven alul 17, 7 éven túl 14.

Született összesen: 74; 35 finemű, 39 nőnemű, kik közül törvénytelen 3 finemű, 2 nőnemű. Halva született összesen 7, 5 finemű, 2 nőnemű, kik közül törvénytelen 1 finemű.

Házasságra kelt párok száma: 20.

Kelt Zomborban, 1888. évi március hó 3-án.

Dr. Vadas Kálmán,
főorvos.

Purim-heccek. Váltóhamisítás.

Palánka, 1888. március 1.

A helybeli izraelita nőgyelet purim bálja, m. hó 26-án tartott meg. Ha végig tekintettünk a mulatság közönségén, sajnálattal kellett tapasztalunk, hogy a zsidóság köréből sokan vannak, a kik nincsenek, a mi a palánkai zsidóság összetartására nem a legkedvezőbb világot vet. Csekély számmal látogatott e táncvilágon, a keresztény intelligencia részéről a Szlavy, Michels, Seinig és Ackermann család, valamint Mezey Károly. Obalezki és Nyilas urakat volt alkalomunk találni, miglen a zsidóság közül Füst Ignác, Pollák Armin, Bader, Horovics, Czipsz, Perlesz Adolf, Komrad, Epstein, Breszlauer és Boros családokon kívül csak néhány fiatal embert vettünk észre. A mulatság emellegve nem mondható legsikerültebbnek, s tiszta jövedelme csak 16 frtot térszen. Éjféli szünetben a közönség mulattatása céljából F. M. kissé exaltált rimkóvács, álarcos játékok rendezett, melynek ugyan gyszos kimenetele lett, a mennyiben jókedv helyett levertséget eredményezett. F. ki mellesleg mondva világlátott ember, boloztatát a jötekonyság részére akarta felhasználni, a mennyiben a szegények javára az izraelita hitközség által zár alá helyezett perzselyt köröztetett, de éppen eredménytelenül. Éjfélen angyalnak öltözött suhanc jelent meg, trombita harsogás mellett tudatandó, hogy a világ vége közeledik, mert a zsidók messiása innár jön.

Erre egy esuhás pap, tanítványával jött, hirdetővén Isten igéjét s bünbánásra híván fel a közönséget, adakozás végett a perzselt mutatta fel; ekkor ismét felhangzott a kürtösöz megjelent az egyházi mezbe öltözött fiuk által hordozott baldachin alatt a „messiás” hosszú szakállal díszített álarcan, fehér mezben, fején turbánnal, kezében nagy heber könyvet s pergament tekereset tartva. Egy előtte menő fehér mezben török-zsidó papnak öltözött álarcos magasztalta a proféta esodatéit, s ekkor a proféta tanait hirdető, földre guggolt s felolvasást tartott, melyben a zsidóság ferde szokásait nem a legnagyobb módon ostorozni kezdte. Nesze! nem is kellett több némely polgártársnak, Pollák Armin az elnökön férje volt a legelső a ki, bár semmi köze sem volt hozzá, a profétát „kürzer-fassen!” szóval rendre utasította. Ez azonban orientál flegmával válaszolt: Paranesoljon Morvában! (mert oda való eredeti) ez sértésnek vette s nem valami udvar képes kifejezést használt, mire a proféta az álarcosjog, ily durva megsértése miatt kifakadván, mondta: Ha e helyen ugy beszélnek, nekem is legyen szabad hason módon válaszolni, s a sértést visszavágta. — Erre aztán zaj támadt — a proféta felolvasásában megakasztatott ott, ahol legérdekesebb kezdett lenni, Pollák Armin „Hinaus!” „Pollák Zsiga zsidó Armin Hinaus!” és „Abeug!” és Füst László „Mer hob'n schun genug” szavai és éktelen zivaj, a főrendezőt Boros Ignácot is közbelépésre indított s az álarcosoknak türes erszénnyel kellett távoznok, de alig vetkőztek ezek le, közülök egy (Breszlauer Máttyás) visszajött s Pollák Zsigához „Tandlerbub!” szavakkal ment s meg akarta öklelni, mire az ottlevők magukat közbevetették. A keresztény közönség erre a termet ott hagyta s hazament. A hangulat, mely különben sem volt kitünő, még jobban szállt alább, ugy, hogy két óraker a közönség szét volt oszolva. A rimkóvács-proféta másnap bosszújának kifejezésül gunyverset közöltetett, melyet e szavakkal végzett:

„Voll ist doch wohl der Beiden Kopf,
Die Thaten es beweisen,
Mit Werg, des einen armen Tropf
Und Jens mit altem Eisen
Wie hätte (und man glaubet's kaum)
Darin noch etwas Bildung Raum??

Ezzel megsértőre Pollák Armin és Zsigára vonatkozott, kik közül az első kender- a másik zsidó. A purim ennélfogva nem a várt eredménnyel végződött.

Azt állítják, hogy a zsidóság szokásainak ily profanálását a keresztények előtt röstellte s ezért akasztatta meg ez ósrégi heccet.

A helybeli járásbírósnál érdekes váltóhamisítás jelentetett föl. Krémer Péter bulkeszi lakos, 3000 forintól szóló és Rapp takarékpénztári vezérigazgató által kibocsátott váltón Christian N. és neje névaláírásait, mint forgatmányos és elfogadót hamisította és a bulkeszi tak. pénztárnál escomptáltatta volna. Jellemző, hogy Krémer igazgató tanácsosa e pénztárattnak. Ez sem valami örvendetes hír. — A tél mégsem akar távozni, pedig már a mezei munkának ideje volna.

Füst Mikály.

Farkasvadászat Breszlóvacon.

(Rémhistória.)

Borzasztó kérem az eset és a mi földolog, meg is történt. Nem akarom ugyan azt a maga rémséges valóságában leírni, nehogy a „Bácska” gyengébb idegzetű olvasóit a lap olvasásától örökre elriasszam; hanem csak ugy adom, hogy az eset idegrázóbb momentumait elhallgatva, kiki levonhatja magának a konzekvenciát.

Kezdődik az eset ott, hogy egy Istenőt elhagyott művész, recte komédiás, lélekszakadva beront R. Milities községébe ana hírel, hogy a határtól nem messze egy esomó kukoricaszárból két farkas rontott ki és általuk egész a községig lön földözve. Nosza a militieseknek sem kell több s rohannak minden kigondolható fegyverrel a farkasokat tönkre teendő. Vakmerőségüket illusztrálja ana tény, hogy a gyanus kukoricaszár rakástól alig ötezer lépésnyi távolságban merész figyelő állást foglaltak el. Az elért eredmény fényes volt, mert a farkasok eszeveszetten száguldtak a breszlóváci határ felé. A dolog legkomolyabb oldala innét datálódik. Ugyanis a breszlóváci határt argus szemekkel őrző felelős örök alig hogy egy félmértföld távolságból észrevették a közeledő ordasokat, már is rohannak a község vadászterületének bérleijéhez, kérve ennek írásbeli tiltakozását a farkasok látszólagos merénylete ellen. Amde a vadászberlő nem azért áll az első vadász híreben, hogy a dolog komoly volta az első pillanatban át ne hatná. Alig mult el a hold feljötté és a nap lementé közötti idő, már is siet a község legrettentetlenebb dúvad pusztításához jelenteni a közeledő veszélyt és tanácsot kérni a további intézkedéshez. A válasz oda lyukadt ki, hogy miután ezen ügy az egész községet érdekli, szükséges egy népgyűlés összehívása, amely hivatva legyen határozatot hozni az iránt, hogy mi módon háritassék el a veszély sokat lanytatott községünkről!...

A népgyűlések összejövén, vége-hossza nem volt az indítványoknak... Voltak, akik két Uhatius-ágyú felállítását elegendőnek vélték a veszély elhárítására; de miután nem volt biztosra vehető az, hogy a bécsi arsenal rendelkezésünkre boesájtja-e a kívánt ágyúkat, egy extézér Krupp-féle ágyúk hozatalát indítványozta. Ez el is lett volna fogadva, mert hisz az esseni ágyú fabrika nem volna messze; de félő volt, hogy azokat az egylovos postakocsi nem bírná a kellő időre — a vaspályáról ide szállítani és hogy mire megérkeznek, nem-e pusztítják el a farkasok az egész községet, mely esetben ki fizetné meg a postnachalmét? A lepraktikusabb indítvány még az volt, hogy — miután tudvalevőleg a farkasok félik a tüzet — alkalmaztassék a templom tornyára villamvilágítás. Itt meg az volt az alapos ellenvetés, hogy a hideg miatt befagyható villamos ceug felolvasztása a templom tornyán nem eszközölhető. Sok, ezekhez hasonló életrevaló indítvány tétetett vita tárgyává, míg végre a gyűlést vezető „Tretplätzer” vad, harcias hangulatot nem idézett elő, mely a következő vakmerő határozatnak volt szülője: „Utassitassék a község minden fegyverfogható lakója oda, hogy f. h. 27-én estve 9 óraker a jelzett időben — miután megelőzőleg kiki végrendeletét elkészíté — 11, mondd tizenegy elszánt utóda Nimródnak jelent meg, a többiekéről, hogy meg nem jelentek, sokat beszél a fáma, az okot is lehet gyanítani; de kiálni nem illik. Nevezetes, hogy a megjelenetek fegyverzetében uralkodó volt a — kulacs, recte csutora... Alig időztek azonban derék vadászaink a szabadban huszonöt másodpercet, jön egy lovas vágatva jelenteni, hogy az üldözött vadak a község közepén a koesiuton ütötték fel hadiszállásukat... Ani ezután történt, azt már a farkasoktól tudtam meg, kik másnap hajnalban jötték hozzá megköszönni, hogy a reájuk végzetessé válható indítványomat — bizonyos elcloformos vizipuskák alkalmazása iránt — visszavontam. E derék állatok, midőn a várakozást megunták, elindulának a vadászok felkeresésére. Ki írja azonban le meglepetésüket — hogy miután a vadászok találkahelyére értek — ott a legnagyobb csend és nyugalom honol... vadász sem közel, sem a távolban nem látható, csupán a község legvégső házában pislog élénken és gyanusan a lámpafény. Ez a lámpafény szeptet ütött derék ordasaink fejébe és tanakodtak a további teendők felett. Azonban a templom órája már rég elütötte a reggeli harmat, a lámpafény még most sem aludt ki; míg végre a farkas-tanakodás eredménye kíváncsiságuk kielégítése iránt nyilvánult... Óvatosan közelittek meg a célt és... uram fia! Egy tökéletesen eltorlasztott ház áll előttük... Az ablakok tele tömve, kifelé irányozott puskákkal — és a szoba térségét — asztalnál tilve 11 vadászhoz hasonló alak tölti be.

Az asztalok telve voltak apróbb ágyúkkal (értsd flaskók és csutórák) és folyt a hadi tanácskozás. A nagy láрма és zajból azonban csak egyes szavak jutottak ki a maguk borzasztó valóságukban, melyek még a legbátrabb farkast is megremegtették u. m. pasz, bessen, blind, quart bella, contra, re, stb. stb. Azt hiszem, nem kell bővebben kommentálnom a dolgot. A farkasok elsonfordáltak ki tudja merre, míg a vadászok reggeli négy óra felé előkerültek — én tudom honnét — mesélve bor-

zasztóbbnál borzasztóbb dolgokat, melyeknek hallatára hogy csak én mosolyogtam, azt mondanom sem kell. Amint hallom, a legközelebbi napokra egy újabb, még ennél is nagyobb szerű vadászatot terveznek, ha csak addig végekép el nem pusztulunk. Az esetben, ha Isten segedelmével és vadászaink rettenthetlen bátorságával sikerülend a bajt elhárítani, az eredményről táviratilag fogom tiszt. szerkesztő urat értesíteni.

K. k.

Naptár.

Március.

Havi és heti nap	Katolikuss naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
6 Kedd	Frigyes	Fridolin	23 Polykarp
7 Szer.	Aq. Tamás	Felicitas	24 Szökőnap
8 Csüt.	Isten. János	Philemon	25 János fej.
9 Pént.	Franciska	Cyr. Meth.	26 Taráz

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTTÉR.*)

A „Zombor és Vidéke” helyi lap 19. száma egy nyilatkozatot tett közzé, melyet Kuzmits Lajos 17-ed magával irt alá. Hogy Kuzmits érdektársai a nyilatkozatot vakon aláírták, az nekik megbocsájtható, mert talán nem ismerték tartalmának horderejét; de a kolpos tanítóról az fel nem tehető, mert ez vagy nem értette jól a városi tanácsi végzést, akkor tanítványait sajnáljuk; vagy jól értette, akkor ő maga sajnálatra méltó. A ki ilyen tárgyat, egy gyűlést beszüntető tanácsi végzést és annak indokolását, a nyilvánosság elé terel, arról legalább azt kell feltenni, hogy őt azon szándék vezeti, miszerint az ügybe be nem avatott és érdeklődő olvasó közönséget fel akarja világosítani; pedig ezen célt ámitásokkal elérni nem lehet.

Már mindenekelőtt nem igaz, hogy a gyűlés betiltására Thum Vince és érdektársainak panasza szolgált volna alapul, mert ő a közgyűlés megtartása ellen egy szóval sem emelt panaszt és a végzés a gyűlés betiltására nézve Thum Vince panasza nem is érinti. Mert e panasz az egyleti elnökség által elkövetett egészen más jogsértésekre hívja fel a hatóság figyelmét és ez a végzés második pontjában talál megoldást a mennyiben a tanács szükségessének talála dr. Gertinger Pál ur személyében egy vizsgáló biztost kiküldeni.

Most találjon itt helyet a tanácsi végzés indoklásának azon része, melyet Kuzmits és Stebler cég elhalgatni fontosnak talált, mely szóról-szóra így hangzik: „Az alapszabályok szerint pedig az egyleti orvosi állás megürltnek nem tekinthető és így az egyleti alapszabályok és egylet többségének a közgyűlés alkalmából kifejezett nézete ellenére március hó 4-ére egyedül oly állás betöltése céljából hivatkozott közgyűlést, melynek betöltése esakis üresedés esetén volna eszközölhető, a f. évi március 4-ére egybeihivott rendkívüli közgyűlés megtartása ezennel betiltatik” és így tovább.

A nyilatkozat kifogásolja a tanácsi határozatot azon okból, mert állítólag a hivatkozott közgyűlési jegyzőkönyv szövege „a megtörtént tényekkel szemben hamis.” Az olvasó közönség nagyon jól tudja, hogy egy városi tanács végzésileg nem fog hivatkozni egy okmányra, mely hamisított lehet, ezt megcáfolni tehát fölösleges, de meg kell említenünk azt, hogy Stebler és Kuzmits maguk adták be a városi hatóságnak az említett és most általuk kifogásolt jegyzőkönyvet.

Zombor, 1888. március hó 4-én.

Szalay Károly.

* Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

Elhalalozás folytán megürlt kulai r. kath. magyar és németajku kántori állomásra, folyó évi március hó 15-re pályázat hirdettetik. Az állomás javadalma: a) 400 frt o. é; b) egy hold (1000 □ öl) szántóföld; és 5000 lélek utáni stóla, d) szabadlakás: 3 szoba, konyha, élesztár, pince, istálló, félszer s házikert. Megjegyztetik, hogy e lakás a megválasztandó által csak is május hó derekán lesz elfoglalható; addig is számára egy szobából álló bérmentes lakás biztosítottatik. A kántor kötelmei: a) az összes kántori teendők, b) az iskolás gyermekek és a népnek az egyházi énekekben való tanítása. A pályázók köllőleg felszerelt folyamodványait a kulai r. kath. egyházközségi képviselőre címezve nt. Martin József esperes plébános urhoz Filipovára küldjék, s a fent kitézett napon reggeli 10 óraker tartandó próbára személyesen jelenjenek meg. 2—1

Az elnökség.

Szénaeladás.

Heincz Albert kis-sztapári birtokán, mintegy 100 szekér elsőrendű széna, szekér számra eladó. A három szarvalásra megrakott lovas szekér széna ára 12 forint.

Kimutatás

a bezdáni kölcsönös segélyző egyesület mint szövetkezet üzleteredményéről 1887-ben.

Bevétel		Kiadás	
P. k. l. sz.		P. k. l. sz.	
2	Az 1887. évi évtársulat alapítási díja	1500	13 Kölesön kötvényekre
3/4	1886. " " törzsbetéte	42038 20	15 " váltóra
5/6	1887. " " " " " " " "	15219	31 " az 1886. évt. előleg számlájára
7/8	1886. " " " " " " " "	531 72	11 Betét visszafizetés
9/10	1887. " " " " " " " "	117 93	17 " kamata
11	Betét " " " " " " " "	49051 21	21 Oszt. magyar bankhoz
13	Kölesön törlesztés	161015 42	108 Törzsbetét 1881. évt. számlájára
15	Váltó üzlet	232968 69	23 " 1882. " " "
21	Az oszt. magy. banktól	198501	109 Nyeremény 1881. " " "
17	Kamat	16633 66	25 " 1882. " " "
19	Intódíj	1354 12	116 " kamata
106	Aláírási illeték	88	27 Leszámitolási kamat
105	Váltó ürlapokból	153 15	110 Kilépők az 1886. évt.-ből
107	Nyugta könyvecskék	46 43	111 " " 1887. " " "
29	Különlélek számlájára	126 98	112 " " kamata
114	Az 1882. évt. törzsb. k. kamata	13 33	118 Törzsbetét előleg kamata
	Pénztárgyenleg 1886. évről	5124 85	105 Váltó ürlapokra
			117 Adó { állami
			115 " községi
			118 Ingatlanok számlája
			113 Üzlet költség
			29 Különlélek számlája
			Pénztárgyenleg 1888-ra
		724483 69	
			724483 69

Nyereség és veszteség számla.

Veszteség		Nyereség	
Mérleg áttét 1886-ról kamat hátralék ki-egyenlítésül	3649 18	Befolyt késedelmi krajeár	649 65
Fizetett betét utáni kamat	2820 80	Kamat	16633 66
" nyereség osztalék kamata	207 12	Intódíj	1354 12
Leszámitolási kamat	2279 41	Átíratási illeték	88
Fizetett törzsbetét előleg kamata	116	Az 1882. évtársulatból befolyt törzsb. kés. kr.	13 33
Kilépők 4% os kamata	15 71	Kamat hátralék	2680 49
Üzlet költség	2226 46	Nyugta könyvecskék pénzállománya	46 43
Adó { községi 441 frt 40 kr.		Váltó ürlap készlet	145 62
{ állami 1620 frt 27 kr.		Nyomatványok s könyvek állapoti értéke	740 72
Törzsbetét előleg kamat tartozás	2061 67	20% lev.	
Betét kamat tartozás a f. é. sz. l. ra	136		
Kamat előfizetés 1888-ra	168 38		
Váltó ürlapért	538 03		
Nyereség { 1886. évi számlára 6969 frt 83 kr.	269 22		
{ 1887. " " 1143 frt 69 kr.	8113 52		
	22352 02		22352 02

Mérleg.

Vagyon		Teher		1887-ig	1887-ben
Forgalomban levő tőke	218954 06	Az 1886. évt. alapítási díja	4300		4300
Kamat hátralék	2680 49	" " " " " " " "	43151 40	41539 80	84691 20
Különlélek számlája	516 92	Az 1887. évt. alapítási díja		1500	1500
Egyleti birtok:		" " " " " " " "		15183 80	15183 80
a) ingatlanban 1349.27.		Az 1881. évt. számlája			1485 86
b) egyebekben 740.72.	2089 99	Az 1882. " " "			1346 35
Leszám. költs. az 1881. évt. számlára	80	Betét			48417 06
Váltó ürlap készlet	145 62	Betét kamat tartozás	4911 29	168 38	51450 64
Pénzkészlet	248 52	Törzsbetét előleg kam. tart.			5079 67
		Adó			8 08
		Tökésített nyereség az 1886. évt. számára			116 15
		Haszon 1887-ben az 1886. évt. száml. 6969.83			3023 27
		1887. " " 1143.69			8113 52
	224715 60				224715 60

Jegyzet.

Egy teljesen befizetett részvény 1887. évi december 31-én ér:

Cykus- beli	Összesen
Az 1886. Törzsbefizetés 20 f. 80 kr Alapítási díj 1 f. - kr Nyereség 2 f. 41 kr	24 f. 21 kr
Az 1887. Törzsbefizetés 10 f. 40 kr Alapítási díj 1 f. - kr Nyereség - f. 76 kr	12 f. 16 kr

Kelt Bezdánban, 1888. évi január 1-én.

Molnár Ferenc, **Csirszka Konrád,** **Burkovic Lajos,** **Vogl János,** **Hadanich Gyula,**
könyvelő. igazgató. aligazgató. pénztárnok. titkár.

Hogy ezen forgalmi kivonat az egyleti fő- és naplókönyvekkel pontosan egyez, ezennel bizonyítjuk.
Bezdánban, 1888. évi január 1.

Loschitz Ignác, **Bencze Ambrus,** **Bachrach Lajos,** **Bikiczki Tamás,** **Steiner Miksa,**
fel. biz. tag. fel. biz. tag. fel. biz. tag. fel. biz. tag. fel. biz. tag.

Lovassi György,
igazg. tag.

Guttman Károly,
igazg. tag.

Hordósi Simon,
igazg. tag.

Zombor, 1888. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatásból.

56. szám.

1888.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbíróóság 2501 számú végzése által Fischer A. bajai lakos végrehajtató javára Speizer Gáspár apatini lakos ellen 92 frt 23 kr tőke, ennek 1887. évi március hó 19-ik napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 32 frt 55 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 898 frt 50 krra becsült butor, ágynemű-k, szifonkészítőgép 303 üveggel, 2 ló, kocsis, szánkó és ingaórából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 54/1888 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Apatinban alperes lakásában leendő eszközésére 1888. évi március hó 20. napjának d. e. 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel olv megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1888. évi március hó 2 án.

Oláh János,
kir. bír. végrehajtó.

136. szám.

1888.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróóság 9646/1887. számú végzése által Paul Kálmán ügyvéd, zombori lakos javára, Weisz sz. Prislinger Magdolna sztanisiesi lakos ellen 80 frt tőke, ennek 1887. évi október hó 1. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 37 frt 95 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1766 frt 66 $\frac{2}{3}$ kr névértékű, Laczkó Pál és Laczkó István ns-militicsi lakosoknál kinlevő a zombori tek. kir. törvényszék 1883. évi 3781. sz. ítéletén és a zombori kir. közjegyző által 1887. évi 77. sz. a. kiállított engedményen alapuló követeléséből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 384/1888. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Sztanisieson a község házában leendő eszközésére 1888. évi március hó 15-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel olv megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1888. évi február hó 25-én.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

234. szám.

1888.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróóság 979/1887. számú végzése által Novák Armin bezdáni lakos javára, Weisz Miklós sztanisiesi lakos ellen 498 frt tőke, ennek 1886. évi július hó 15. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 60 frt 75 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 996 frtra becsült gőzmozdony, egy cséplőgép, kocsis, tehén, decimal mérlegből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 723/1888. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Sztanisieson a község házában leendő eszközésére 1888. évi március hó 15-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel olv megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1888. évi február hó 28-án.

Cservenka Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

Alulírott kertészetében kapható,

1000 db magas és alacsony törzsű rózsafa

száz féle színben; a) 50 kr, 100 drb öreg szín 40 frt; ujdonságok a) 1 frt.

Minden válfajban gyümölcsfák, a válfajokért biztosíték nyújtatik a) 40 kr.

Klédicsia 1 és 2 éves, 1000 db egy éves 6 frt., két éves 8 frt.

Ezenkívül mindenféle dísznövény, cserépből lévő virág, nyári palánta és szőnyeg palánta is kapható.

Szives látogatásért esd:

Schlägl József,

3-3

mű- és kereskedelmi kertész Zomborban.